

เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

The Evaluation Tool for Students' Learning Outcomes according to TQF for Higher Education (2009) and the Readiness for ASEAN

วีระวรรณ ศรีตะลานุกค์¹
Werawon Sritalanook¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อเสนอแนวทางการใช้เครื่องมือ โดยประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 15,389 คน จากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 3 แห่งในจังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์ คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 390 คน ($p < 0.05$) เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระหว่างวันที่ 3 – 11 ธันวาคม 2555 และใช้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของงานวิจัยเรื่อง พัฒนาการของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วีระวรรณ ศรีตะลานุกค์, 2556) มาสร้างเป็นรายการตัวชี้วัดที่แสดงน้ำหนักผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน โดยพิจารณาคัดเลือกรายการที่มีค่าความสัมพันธ์กับกลุ่มมากกว่า 0.5 และมีค่าไอเกินมากกว่า 0.5

ผลการวิจัย พบว่า เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษและการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน สำหรับแนวทางการใช้เครื่องมือ ประกอบด้วย การประเมิน 2 ลักษณะ คือ การประเมินแบบ 360 องศา ได้แก่ การ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
werawonsri@gmail.com

¹ Assistant Professor, Faculty of Agriculture and Technology, Esan Rajamongkala University, Surin Campus.
werawonsri@gmail.com

ประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเกี่ยวกับการเป็นสมาชิก และการประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านปัญญา ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ความพร้อมของนักศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

Abstract

The objective of this research was to invent a tool to evaluate students' learning outcomes according to TQF for higher education (2009) and the readiness for ASEAN, and to propose the tool usage. Population was 15,389 making 390 samples ($p < 0.05$) covering undergraduate students in 3 institutes in Surin; Rajamangala University of Technology-Isan, Surin Campus, Surindra Rajabhat University, and Boromarajonani College of Nursing, Surin. Data was collected during December 3 – 11, 2012 and using the findings of the confirmative factor analysis from the research of Student Developments according to Thai Qualifications Framework for Higher Education (2009) and their Readiness for ASEAN Community (Sritalanook, 2013). The factors were selected in regards of communalities > 0.5 , and Eigen values > 0.5 to form up the evaluation items for each learning outcomes.

The results showed that the evaluation tool congruent with TQF for Higher Education (2009) and the readiness for ASEAN Community was composed of 6 learning outcome evaluations; the moral which composed of the desired characteristics and the virtue, the knowledge, the intellect, the relationship and responsibility, the math analysis – communication – technology, and the readiness for ASEAN which composed of the English skills and the membership of ASEAN. As for the suggestion of the tool usage, there should be 2 types of evaluations. Firstly, the 360 degree method for evaluating students' learning outcomes in the moral, the relationship and responsibility, and the membership of ASEAN in the areas of the memberships of ASEAN. And secondly, the lecturers' evaluations in the knowledge, the intellect, the math analysis, communication and technology, and the readiness for ASEAN in the areas of the English skills.

Keywords: The evaluation of student's learning outcomes, the Thai Qualification Framework for Higher Education (2009), student readiness for ASEAN

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ส่งผลให้คณาจารย์ต้องจัดทำรายละเอียดของรายวิชาที่ตนทำการสอน อาจารย์จำนวนมากมิได้สำเร็จการศึกษาด้านการศึกษาดังนั้น จึงพบว่าอาจารย์เหล่านี้ โดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ ประสบความยุ่งยากในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จึงได้จัดอบรมเรื่องการจัดทำรายงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ในวันที่ 27 - 28 มีนาคม 2555 การอบรมครั้งนี้ทำให้พบอีกว่า อาจารย์บางส่วนประสบปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (วรวรรณ ศรีตะลาอนุศักดิ์, 2555) และดำเนินการวิจัยเรื่อง พัฒนาการของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วีระวรรณ ศรีตะลาอนุศักดิ์, 2556) ซึ่งข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของนักศึกษาจากมุมมองของตัวนักศึกษา และนำไปสู่การสร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา งานวิจัยนี้แสดงประเด็นที่น่าสนใจซึ่งสามารถจำแนกได้ 2 ประการหลัก คือ ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ และข้อเสนอแนะการใช้เครื่องมือ โดยที่การวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า นักศึกษามีพัฒนาการ 14 ด้าน และในแต่ละด้านประกอบด้วยรายการย่อยที่แสดงน้ำหนักความสำคัญของรายการนั้นต่อพัฒนาการด้านนั้นๆ อย่างไรก็ดีตาม เนื่องจากกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2552 เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเพียง 5 ด้านเท่านั้น ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น การสังเคราะห์นี้จึงหยิบยกมาเฉพาะผลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น นอกจากนี้ การที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ดังนั้น การสังเคราะห์นี้จึงครอบคลุมประเด็นนี้ด้วย เพื่อช่วยสถาบันอุดมศึกษาและคณาจารย์เตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา

การสร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงมุ่งจัดทำเครื่องมือและรายการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อช่วยเหลืออาจารย์ในการจัดทำ มคอ. 3 และเสนอแนวทางการใช้เครื่องมือ เพื่อช่วยให้อาจารย์สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างเที่ยงตรง เที่ยงธรรม และถูกต้องตามหลักวิชาการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อเสนอแนวทางการใช้เครื่องมือ

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาผลการวิจัยเรื่องพัฒนาการของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วิระวรรณ ศรีตะลานุศร์, 2556) ซึ่งจัดทำในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ โดยทำการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์ ซึ่งมีประชากรจำนวน 15,389 คน คิดเป็นตัวอย่าง 390 คน ($p < 0.05$) เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.98 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.9634 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อสร้างเป็นรายการตัวชี้วัดที่แสดงน้ำหนักผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน โดยพิจารณาคัดเลือกรายการที่มีค่าความสัมพันธ์กับกลุ่มมากกว่า 0.5 และมีค่าไอเก้นหรือค่าน้ำหนักมากกว่า 0.5

ผลการศึกษา

ผลการศึกษากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน สามารถนำไปสู่การสร้างเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น เครื่องมือและรายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านนี้ จึงประยุกต์ใช้ผลการเรียนรู้ทั้ง 2 ด้านนี้ ซึ่งประกอบด้วย รายการประเมิน จำนวน 9 รายการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

รายการประเมินผลการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม	น้ำหนักของ รายการประเมิน
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
1. เสียสละ	0.69
2. มีเหตุผล	0.66
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต	0.65
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
4. มีความอาหารต่อชุมชนและระบบนิเวศ	0.63
5. มีวินัยในตนเอง	0.60
6. เป็นผู้มีความยุติธรรม	0.60
7. เป็นผู้มีความอดสาหะและกล้าฟันฝ่าอุปสรรค	0.55
8. มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ	0.54
9. เป็นผู้มีความใฝ่รู้	0.51

2. การประเมินผลการเรียนรู้ของ
นักศึกษาด้านความรู้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า มี
รายการประเมินผลการเรียนรู้ 6 รายการ ดังแสดง
ไว้ในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้	น้ำหนักของ รายการประเมิน
1. สามารถอธิบายและให้เหตุผลสิ่งที่เรียนรู้	0.78
2. สามารถสร้างทางเลือกจากสิ่งที่เรียนรู้	0.77
3. สามารถให้ความหมายของสิ่งที่เรียนรู้	0.73
4. สามารถสาธิตสิ่งที่เรียนรู้	0.66
5. สามารถจำแนกแยกแยะสิ่งที่เรียนรู้	0.56
6. สามารถรวบรวมและจัดระเบียบใหม่จากสิ่งที่เรียนรู้	0.50

3. การประเมินผลการเรียนรู้ของ
นักศึกษาด้านทักษะปัญญา

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบบ่งบอกว่า

ทักษะปัญญาของนักศึกษา ประกอบด้วย รายการ
ประเมินผลการเรียนรู้ 5 รายการ ดังแสดงไว้ใน
ตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญา

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญา	น้ำหนักของ รายการประเมิน
1. สร้างกฎเกณฑ์ใหม่จากการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ	0.71
2. สามารถอ้างอิงสิ่งที่เรียนรู้	0.69
3. สร้างความคิดรวบยอดจากสิ่งที่เรียนรู้	0.65
4. สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหา	0.63
5. สามารถเปรียบเทียบสรุปความและวิจารณ์สิ่งที่เรียนรู้	0.63

4. รายการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของนักศึกษา ประกอบด้วย รายการประเมินผลการเรียนรู้ 6 รายการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	น้ำหนักของรายการประเมิน
1. เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์	0.78
2. สามารถกำหนดเป้าหมายชีวิตของตน	0.77
3. ความเป็นตัวของตัวเอง	0.72
4. สามารถปกครองตนเอง	0.66
5. เห็นคุณค่าของความพอเพียง	0.65
6. สามารถสร้างเอกลักษณ์ของตน	0.64

5. รายการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา ประกอบด้วย รายการประเมินผลการเรียนรู้ 9 รายการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า

ตารางที่ 5 รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	น้ำหนักของรายการประเมิน
1. สามารถวิเคราะห์และวิจารณ์ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	0.74
2. สามารถตีความและสรุปความข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	0.74
3. สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย	0.65
4. สามารถอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่มาที่เชื่อถือได้	0.65
5. สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีใหม่	0.62
6. สามารถเขียนเพื่อสื่อสาร	0.60
7. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล	0.60
8. สามารถพูดคุยเพื่อสื่อสารกับคนในสังคม	0.52
9. สามารถพูดคุยเพื่อสื่อสารกับอาจารย์	0.51

6. รายการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาเกี่ยวข้องกับ 2 องค์ประกอบหลัก คือ ทักษะภาษา

อังกฤษ และการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านนี้ของนักศึกษาประกอบด้วย 8 รายการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	น้ำหนักของรายการประเมิน
ด้านทักษะภาษาอังกฤษ	
1. สามารถพูดภาษาอังกฤษ	0.87
2. สามารถอ่านเอกสารภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ	0.86
3. สามารถฟังและเข้าใจภาษาอังกฤษ	0.81
4. สามารถเขียนเอกสารเป็นภาษาอังกฤษ	0.81
ด้านการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน	
5. สามารถเป็นสมาชิกที่ให้ความร่วมมือทำงานของกลุ่ม	0.77
6. ตระหนักในความเป็นพลเมืองของอาเซียน	0.77
7. สามารถทำงานกับผู้มีศาสนา และประเพณีที่แตกต่าง	0.72
8. สามารถเป็นผู้นำกลุ่ม	0.68

อภิปรายผล

รายการที่ประกอบด้วยน้ำหนัก ช่วยให้อาจารย์สามารถให้ค่าคะแนนมากขึ้นตามน้ำหนักของรายการนั้นๆ ในผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน กล่าวคือ เครื่องมือนี้ช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสามารถลำดับความสำคัญของแต่ละรายการ อีกทั้ง ยังได้เสนอให้ใช้เกณฑ์การตัดสิน มีหรือไม่มี ในการประเมิน ซึ่งช่วยให้อาจารย์ประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเที่ยงตรง โดยมีความลำเอียงน้อยที่สุด

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย เสียสละ มีเหตุผล ซื่อสัตย์สุจริต อาหารต่อชุมชนและระบบนิเวศ มีวินัยในตนเอง มีความยุติธรรม เป็นผู้มีความอดสาหะและกล้าฟันฝ่าอุปสรรค มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ และมีความใฝ่รู้ รายการประเมินนี้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในสังคมไทยที่รณรงค์การสร้างจิตสาธารณะให้กับเยาวชนของชาติ และการต่อต้านการคอร์รัปชั่น และยังสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์

(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์, 2555; มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2555; วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์, 2553) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างเสริมความพอเพียงของวีระวรรณ ศรีตะลานุคค์ (2557) ที่สนับสนุนว่า ความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางการฟันฝ่าอุปสรรคร่วมกับความฉลาดทางสติปัญญา มีความเกี่ยวข้องกับความพอเพียงของนักศึกษา ดังนั้น การที่อาจารย์ผู้สอนใช้รายการเหล่านี้ประเมินนักศึกษาจึงช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และความพอเพียงอีกด้วย เมื่อนักศึกษาได้รับการฝึกอบรมบ่มนิสัยในทุกรายวิชาเป็นเวลา 4 ปีที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จึงทำให้มั่นใจได้ว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม อันดีงาม

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะปัญญา ที่ประกอบด้วย สามารถอธิบายและให้เหตุผลสิ่งที่เรียนรู้ สามารถสร้างทางเลือกจากสิ่งที่เรียนรู้ สามารถให้ความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ สามารถสาธิตสิ่งที่เรียนรู้ สามารถจำแนกแยกแยะสิ่งที่เรียนรู้ สามารถรวบรวมและจัดระเบียบใหม่จากสิ่งที่เรียนรู้ สามารถสร้างกฎเกณฑ์ใหม่จากการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะสามารถอ้างอิงสิ่งที่เรียนรู้ สร้างความคิดรวบยอดจากสิ่งที่เรียนรู้ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหา และสามารถเปรียบเทียบสรุปความและวิจารณ์สิ่งที่เรียนรู้ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom, 1956) ของบรุนเนอร์ (Bruner, 1977) และหลักการโยนิโสมนสิการ (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), 2555) ที่กล่าวถึงพัฒนาการด้านความรู้ว่า ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ เมื่อนักศึกษาได้รับการฝึกฝนต้องรับการประเมินใน

รายการข้างต้น ย่อมทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านความรู้และสติปัญญาตรงตามความรู้ความสามารถขั้นต่ำของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

รายการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย เห็นคุณค่าของความ เป็นมนุษย์ สามารถกำหนดเป้าหมายชีวิตของตน มีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถปกครองตนเอง เห็นคุณค่าของความพอเพียง และสามารถสร้างเอกลักษณ์ของตน รายการประเมินนี้สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการในวัยนักศึกษาของซิกเกอร์ริงและไรเซอร์ (Chickering & Reisser, 1993) ที่กล่าวว่า บุคคลในวัยนักศึกษามีพัฒนาการ 7 ชั้น ได้แก่ มีความสามารถด้านสติปัญญา ร่างกายและสังคม สามารถจัดการกับอารมณ์ มีความเป็นตัวของตัวเองแต่ยอมรับการพึ่งพาอาศัยกัน มีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ สามารถสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน กำหนดเป้าหมายในชีวิต และมีคุณธรรม อย่างไรก็ดีตาม ซิกเกอร์ริงและไรเซอร์ได้แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการ แต่รายการประเมินด้านนี้เพียงลำดับตามความสำคัญยังมิได้แสดงลำดับขั้นของการพัฒนา ซึ่งควรทำการศึกษาต่อไป เพื่อให้ได้ลำดับขั้นพัฒนาการของนักศึกษาไทย

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย สามารถวิเคราะห์และวิจารณ์ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สามารถตีความและสรุปความข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย สามารถอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่มาที่เชื่อถือได้ สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงด้าน

เทคโนโลยีใหม่ สามารถเขียนเพื่อสื่อสาร สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถพูดคุยเพื่อสื่อสารกับคนในสังคม และสามารถพูดคุยเพื่อสื่อสารกับอาจารย์ สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างแพร่หลาย จะสังเกตได้ว่า รายการประเมินนี้มีได้เน้นเฉพาะทักษะการใช้เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว หากแต่เน้นการบูรณาการทักษะนี้กับทักษะทางปัญญา และทักษะการสื่อสาร เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้บริโภคข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถถ่ายทอดข้อมูลที่เชื่อถือได้สู่สาธารณะ

รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย สามารถพูดภาษาอังกฤษ สามารถอ่านเอกสารภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ สามารถฟังและเข้าใจภาษาอังกฤษ สามารถเขียนเอกสารเป็นภาษาอังกฤษ สามารถเป็นสมาชิกที่ให้ความร่วมมือทำงานของกลุ่ม ตระหนักในความเป็นพลเมืองของอาเซียน สามารถทำงานกับผู้มีศาสนาและประเพณีที่แตกต่าง และสามารถเป็นผู้นำกลุ่ม จะเห็นได้ว่า รายการประเมินผลการเรียนรู้ด้านนี้ จำแนกได้ 2 ด้านหลัก คือ ทักษะภาษาอังกฤษ และการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับอาภรณ์ แก่นวงศ์ (2555) ที่กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องเตรียมพร้อมให้บัณฑิตของตนสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงต้องใช้ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ด้วย ด้านการประกอบวิชาชีพนั้น บัณฑิตต้องมีความชำนาญในวิชาชีพของตน อีกทั้ง ยังต้องสามารถทำงานในพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากวัฒนธรรมของตน ด้านวิชาการนั้น บัณฑิตต้องสามารถแสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติ และด้านจิตสำนึก บัณฑิตต้องตระหนักในการเป็นพลเมืองอาเซียน

ข้อค้นพบข้างต้นสามารถนำสู่การเสนอแนวทางการใช้เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กล่าวคือ รายการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละด้านข้างต้น แสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถทั้งสังเกตได้จากการกระทำ/การตอบสนอง และไม่สามารถสังเกตได้ ดังนั้นการใช้เครื่องมือจึงควรประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ แบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วม สอดคล้องกับลักษณะการประเมินผลทางการศึกษาของวิทล์ มณีโชติ (2549) ที่กล่าวว่า เป็นการประเมินคุณลักษณะหรือพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่ม ทั้งผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร และอาจารย์รวมถึงคณะกรรมการต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษา ดังนั้น การใช้เครื่องมือนี้ ซึ่ง ประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้ 6 ด้าน จึงได้เสนอให้ใช้การประเมินผลการเรียนรู้แบบ 360 องศาที่อาศัยการมีส่วนร่วมจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา อาทิ เพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษา และตัวนักศึกษาเอง เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเกี่ยวกับการเป็นสมาชิก เนื่องจากเป็นรายการประเมินคุณลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่มีการแสดงออกเป็นนิสัย อาจารย์ผู้สอนจึงควรให้สิทธิ์แก่คนรอบข้างนักศึกษาร่วมประเมินด้วย แต่สำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษ อาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้ประเมินเพียงผู้เดียว เพราะเป็นรายการประเมินที่สามารถเห็นได้ชัดในระหว่างการเรียนการสอน นอกจากนี้ การชี้แจงวิธีการและรายการประเมินผลการ

เรียนรู้นี้ให้แก่ นักศึกษาทราบในคาบแรกของการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำ สอดคล้องกับทฤษฎีของเมเยอร์ (Mayer, 2001) ที่กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนต้องระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออกและสามารถสังเกตได้ ระบุเงื่อนไขแห่งการแสดงพฤติกรรมและความช่วยเหลือ และระบุมาตรฐานของพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออก เมื่ออาจารย์ผู้สอนดำเนินการตามนี้ย่อมทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพราะทั้งอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับกระบวนการสอนและการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้

เครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาได้รับการพัฒนาขึ้นจากผลงานวิจัยเรื่องพัฒนาการของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วิระวรรณ ศรีตะลานุกค์, 2556) ดังนั้น จึงมีศักยภาพสูงในการนำไปประยุกต์ใช้ในสภาพการจัดการเรียนการสอนจริง ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากมุมมองของนักศึกษา ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นผลลัพธ์อันเกิดจากการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การศึกษานี้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น จึงควรทำการศึกษาประเด็นเดียวกันจากมุมมองของอาจารย์ เพื่อจะได้ทักษะในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอาจารย์ นอกจากนี้ ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในภาพรวมของการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้ได้ภาพอนาคตของการอุดมศึกษาไทยทั้งจากมุมมองของนักศึกษา และอาจารย์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ทิวัดต์ มณีโชติ. (2549). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2555). พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย (พิมพ์ครั้งที่ 16 ฉบับปรับปรุงและขยายความ). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เพ็ทแอนด์โฮม จำกัด.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. (2555). คู่มือนักศึกษา 2555. สุรินทร์: โรงพิมพ์รุ่งธนเกียรติอ็อฟเซต.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. (2555). คู่มือนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- วิระวรรณ ศรีตะลานุกค์. (2555). เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.

- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์. (10 มิถุนายน 2553). รายงานประจำปีการศึกษา 2552. เข้าถึงได้จาก [http:// www.bcnsurin.ac.th](http://www.bcnsurin.ac.th).
- วีระวรรณ ศรีตะลานุคค์. (2556). พัฒนาการของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. วารสารศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 6(3):.
- วีระวรรณ ศรีตะลานุคค์. (2557). ความสัมพันธ์ของความฉลาดและความพอเพียงของนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อาภรณ์ แก่นวงศ์. (2555). ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- Bloom, B. (1956). *Taxonomy of educational objectives: the classification of educational goals*. New York: David Mckay.
- Bruner, J. (1977). *The Process of Education* (2 ed.). Cambridge, Mass.: Havard University Press.
- Chickering, & Reisser. (1993). *Education and identity*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mayer, R. E. (2001). *Multimedia learning*. New York: Cambridge University Press.